

**LOTYNIŠKŲ
IR KITŲ KALBŲ ŽODŽIŲ BEI POSAKIŲ
ŽODYNĖLIS**

Ad mentem S. Thomae Aquinatis (lot.)— šv. Tomo Akviniečio dvasia

Animal rationale — protingas gyvūnas

Animal sociale — visuomeninis gyvūnas

Animam naturaliter christianam — iš prigimties krikščionišką sielą

Beati possidentes — laimingi, kurie turi

Brachium saeculare — pasaulietinė ranka

Causa prima — pirmoji priežastis

Christiana — krikščioniška

Civitas Dei—Dievo valstybė

Civitas diaboli — velnio valstybė

Civitas terrena — žemiškoji valstybė

Cogito ergo sum — maštau — vadinasi, esu

Conditionem suam — savo padėtį

Corpus Christi mysticum — mistinis Kristaus Kūnas

Credo — tikiu

Custodi depositum — saugok, kas patikėta

„*De civitate Dei*“ — „Apie Dievo valstybę“

De novissimis — apie paskutinįjį dalyką

De sanctitate — apie šventumą

Deum et animam scire cupio — Dievą ir sielą pažinti trokštu

De virtute — apie dorybę

Domini — savininkai

Erimus sicut dii — būsime kaip dievai

Eritis sicut Deus — būsite kaip Dievas

Ex cathedra — pažodžiui: iš katedros, neginčijamai, remdamasis autoritetu

Gratia gratis datur — malonė dalijama veltui

Hic et nunc — čia ir dabar

Homo creator — žmogus kūrėjas

Homo faber — žmogus meistras, žmogus gamintojas

Homo oeconomicus — ūkiškas žmogus

In actu— iš tikrųjų, faktiškai
Individuum ineffabile — nenusakomas individas
In potentia — potencialiai
Inquietum cor — nerami širdis
In via — kelyje
Iustitia legalis, iustitia distributiva, iustitia commutativa — teisinis teisingumas, paskirstymo teisingumas, atlyginimo teisingumas
Ius uti et abuti—teisė naudotis ir eikvoti

Monies pietatis—„gailėstingumo kalnai“
Mutatis mutandis — su tam tikrais pakeitimais, pakeitus keistinus dalykus

Mysterium crucis — kančios paslaptis

Naturaliter — iš prigimties, natūraliai
Nec aliter quam dicendo facis — darau ne kitaip, kaip tik sakydamas
Nihil habentes, omnia possidentes — nieko neturintys, viską valdantys
Omnia habentes, nihil possidentes — viską turintys, nieko nevaldantys
Opus servile — vergiškas, sunkus darbas

Par tu es proximo — tu esi lygus artimui
Pascere se credens Christum sub paupere forma — išganyk save, tikėdamas Kristų vargetos pavidalu

Plenitudo temporum — laikų pilnybė
Primum vivere — pirmiausia gyventi
Prior — pirmesnysis, ankstesnysis
Privatas possessiones inviolate servanda — privačią nuosavybę neliečiamai saugoti
Pro forma — formaliai, dėl akių
Pulchritudo infinita — begalinis grožis

Quod visum placet — kas patraukia akį

Remedium concupiscentiae — geidulių patenkinimas
Res non fructificat — daiktas neduoda vaisių (naudos)

Spiritus ubi vult spirat — dvasia pučia, kur nori
Subicite earn et dominamini— užkariaukite ją ir valdykite
„*Summa contra gentiles*“—„Sąvadas prieš pagonis“, dar vadinamas „Filosofijos sąvadu“
Suum cuique — kiekvienam savo, t. y. kiekvienam tai, kas jam teisė-tai priklauso

Terminus a quo — pradinis taškas
Terminus ad quem — galutinis taškas
Tu vicisti, Galilei — tu nugalėjai, Galilėjau

Visio Dei beatifica — palaiminga Dievo idėja
Vita activa — veiklus gyvenimas

Tempo is money (angl.)— tempas — pinigai

Ethos (gr.)—būdas, paprotys

Pathos — aistra; kentėjimas; būseną; savybė

Casa giocosa (it.)—„džiaugsmo namai“

Crescendo — stiprėjimas

Decrescendo — silpnėjimas, slūgimas

Elan vital (pranc.)—gyvybinis polėkis, gyvybinė energija

Faux pas — klaidingas žingsnis, klaida

Laisser passer — leisti eiti, leisti veikti

Ni pleurer ni repentir — nei verkti, nei atgailauti

Par excellence — tikraja žodžio prasme

Passage — perėja; takas

Siècle des petites — menkystės amžius

Style c'est l'homme — stilius — tai žmogus

Trésor — lobis

Als-Ob (vok.)—tarytum

„*Am Anfang war die Tat*“—„Pirmiausia veiksmas buvo“